Ч. 95 Неділя 30 цьвітня (12 мая) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Загальні збори товариства взаїмних обезпечень „Днїстер“.

(Конець).

В дальшій дискусиї забирали голос: Пос. Йос. Гурик признавав, що в инших товариствах суть більші полекші материяльні, але рускій селянин буде з патріотизму горнути ся до свого товариства; кождий знає, що господар мусить насамперед вкладати в ґрунт, заким з него що збере а так само має ся річ і з „Днїстром“. — Юрко Дідухів, начальник громади в Струтині нижнім, пов. долиньского, заявив, що в єго селї на 300 нумерів єсть вже 75 асекурованих в „Днїстрі“ а єго старанєм буде, щоби всї були заасекуровані. (Грімкі оплески і крики: „Славно!“) А однак не завадило би, щоби „Днїстер“ був дешевший, бо тогди можна би було перетягнути з инших товариств сотки і тисячі наших людий.

По замкненю дискусиї промовив ще директор др. Кулачковский і сказав: Треба зважити, що у нас ще 90 проц. загалу селян не єсть нїгде обезпечених. Нам не ходить о перетяганє, або перехід з другого товариства, лиш як-раз о обезпеченє тих всїх неасекурованих. Хто приступає новий до обезпеченя, той заплатить і в другім товаристві так само як в „Днїстрі“. Наше товариство подає хоч би таку користь, що має всюди аґентів, коли противно другі товариства, оперуючі в иншім напрямі не конче й стоять о обезпеченя селяньскі. Всї товариства асекурацийні стремлять до того, щоби не знижувати премій. Ческе товариство Concordia мусїло в Галичинї звинути свій інтерес, бо супротив великого різика при наших відносинах не могло вийти на своє. Впрочім мусимо реасекуровати ся, а другі товариства не хотять входити в зносини, коли при галицких відносинах буде премія низша як 1 зр. або 1·15 зр. від сотки. — Що до ріжницї, яку робить товариство в хатах з мурованими а плетеними коминами, то се найлїпше пізнати з дат: На 140 пожарів в 1894 р. було 110 з домів мешкальних, з того числа в 100 случаях не розслїджена причина пожару, але імовірно огонь повстав з комина, бо горіло з середини в день. — Церкви і приходства переносять ся з инших товариств, але годі з тої причини знижати їм премію, бо н. пр. минувший рік виказує такі дати: приходства принесли премій на 8.629 зр., а шкоди було на 8.900 зр. — Взагалї дискусию над вниженєм премій і над розділом зиску можуть фальшиво порозуміти селяни і для того найлїпше, коли кому що не ясно, най поспитає, щоби відтак не приходили до дирекциї такі як торік письма, що ось то мовляв, не знижено премію а 3.000 зр. дали на театр. — Що до запомоги для погорільців, то треба піднести дві обставини. Для товариств асекурацийних повинно бути засадою, не уділяти запомоги тим, котрі не були асекуровані. При пожарах, які заповіли ся сего року на веснї, „Днїстер“ має дійстно опіку Божу, бо або в погорівших селах не було обезпечених хат в „Днїстрі“ або огонь їх поминув. Впрочім дирекция не забуває на погорільців і майже звичайно кошти лїквідацийні роздає між них, бо наші патріотичні отцї духовні, котрі переводять лїквідацию, не жадають для себе винагороди.

По сім приступлено до голосованя і принято майже одноголосно всї внесеня ради надзираючої що до розділу надвишки доходу. Так само без дискусиї ухвалено внесенє ради надзираючої що-до винагороди для двох вибраних директорів. Ся винагорода має виносити за 1894 р. лиш по 400 зр. (торік було по 600 зр.) а то з огляду на більші страти а менший зиск товариства.

Опісля приступлено до вибору 6 членів ради надзираючої на місце вильосованих. Вибрано тих самих членів, а то: Т. Бережницкого, дра Т. Кормоша, В. Нагірного і Л. Рожанковского (одноголосно 60 голосами), а др. Д. Савчака (50 голосами) і дра К. Левицкого (47 голосами). На 5 заступників членів ради надзираючої вибрані: Йос. Ганинчак, о. Євг. Гузар, др. Ом. Калитовский, др. Йос. Олеськів і др. Щ. Сельский. Членами комісиї ревізийної вибрані: Вол. Ганкевич, Ник. Мацїлиньский і Йос. Хлопецкий, а заступником Гр. Щирба.

Ухвалено, що на слїдуючих загальних зборах має вибрати ся 18 членів ради надзираючої (то саме число членів що й тепер).

При внесенях і інтерпеляциях поставив лиш п. Хойнацкий питанє, як розуміти рішенє ради надзираючої, котрим віддано певну квоту до „розпорядимости“ Ординариятів, коли торік виразно означено, що се має бути на фонди вдовичо-сирітскі. — Інтерпелянтови пояснено, що та квота має ужити ся „на добродійні рускі цїли“.

По год. 5-тій закрив о. Тороньский збори, подякувавши присутним за їх участь, а заразом запросив членів ради надзираючої на нараду, щоби уконституовати ся.

---

71)

РОЗБИШАКИ НА РІЦІ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских поліщуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

Джемс Ляйвлї посидів ще хвильку в своїй криївцї, аж був зовсім певний, що нема вже нїкого в лодцї, що тепер була надплила, встав відтак і так само тихенько, як прийшов, вернув під хату. Але хоч він міг тут досить виразно чути, як там в серединї вела ся жива розмова, і що люди тут певно не з'їхали ся, щоби лиш грати в карти та напивати ся, то все-таки не міг нїчого певного підслухати. Впрочім був тепер вже кріпко о тім переконаний, що „бурий медвідь“, як того він вже нинї рано здогадував ся, стоїть в звязи з островом, тим гнїздом місісіпских розбишаків; чекав длятого нетерпеливо, коли верне єго шурин, щоби взяти ся рішучо до дїла.

Наконець стало свитати. — Молодий фермер розпізнавав вже виразно найблизші предмети, підніс ся був легенький вітерець, що зашумів між листєм в густо зарослій низинї і став поволи розганяти мраку. Джемсови здавало ся, що лїпше буде відступити ся від хати, щоби тут єму день не захопив і може хтось з хати не побачив єго. Посунув ся отже так тихенько, як лиш міг, попід стїну хати, аж вийшов перед вю і дістав ся на улицю. Та не хотїв іти зараз просто через улицю, бо саме коло дверий було й вікно, що виходило тут на отверте місце; але зараз при дорозї росло кілька молодих оріхових дерев і він старав ся дістати ся до них, щоби они єго собою заслонили від хати. Не уйшов ще дальше як може десять кроків, коли почув, що улицею ідуть скоро якісь люди. Насамперед думав, що они єго минуть і длятого присїв; але коли они опинили ся коло хати, станули там і він міг виразно зачути, як один з тих обачно запукав чотири рази до дверий а відтак став надслухувати.

Із середини видко хтось питав ся, бо з надворку відповіли єму:

— Сандер!... Отворіть!

Він пізнав той голос — то був Говес, він аж надто добре запамятав собі того чоловіка. — Але за чим він прийшов сюди так досьвіта? В якій звязи міг він стояти з тими людьми? Що мав значити той знак? Він силував ся тепер розпізнати того другого чоловіка, але ще було за темно, а заким він ще й міг єму добре придивити ся, замкнули ся вже були, осторожно отворені двері, за обома.

Що тепер робити? Чи іти за Куком і дати єму о всїм знати? То не здалось би було до нїчого, бо Кук і так вже поїхав в тій цїли до судиї, щоби домагати ся ревізиї в сїй підозрінїй коршмі. Постановив отже не відходити звідси, лиш підглядати дальше і чекати, доки аж Кук не верне. Треба єму ще лиш було лїпше сховати ся і він пішов для того попід оріховими деревами, аж станув против тої сосни, котру назначив був Кукови. Та соснина зачинала ся може на яких шїсдесять кроків від „бурого медведя“ і тягнула ся аж до устя того самого потока, над котрим повисше була Ляйвльова і Кукова ферма. Тут перейшов він через дорогу і станув собі на розї тої гущавини та стояв терпеливо на засїдцї цїлими годинами.

Тимчасом переїхало верхом по дорозї до Гелени кількох людий, з котрих мало що не кождий ставав перед загадочною господою, злазив з коня, заходив до хати а відтак їхав дальше. Навіть ще тогди, коли вже було добре розвиднїло ся, видїв Джемс, як кількох зовсім чужих людий заїхало насамперед туди, а відтак поїхали дальше до міста. З міста над'їхало було лиш двох, один купець, що мав свій склеп при переднїй улици або т. зв. Фронтстріт, а другий якийсь фермер з околицї; але они не задержували ся коло господи, лиш один поїхав поміж горби, а другий вузкою стежкою попід беріг.

Так зробила ся може десята година і в Геленї стало ся вже було то, що повисше розказано. Аж ось, коли єму вже за довго було чекати і він вже думав над тим, чи таки не поїхати би єму за Куком, відшукати єго та все

Допись.

З Бурштина.

(Товариство відкритя читальнї „Просьвіта“ в Бурштинї).

Як колись на Вкраїнї гармати, так у нас дня 5-го мая с. р. ревіли моздїри, а ревіт їх гень, гень, лунав по цїлім місточку та взивав незрячих братів до відкритя народної сьвятинї. І послухала наша братия того голосу, та поспішила гуртом до салї уряду громадского. Ледво що сонце стало клонитись до спочинку, а вже саля прикрашена килимами і портретами та гарно замаєна, заповнилась по самі береги міщаньством та селяньством. Інтелїґенция руска з'явилась тоже хоть не в комплетї, але все-ж бодай часть еї. З чужих бачили ми тут Впр. о. Боднара зі Свистїльник, чоловіка вельми чесного та щирого Русина, що не щадив часу і не був перешкодженим мимо злої і далекої дороги. Честь проте єму за те і сердечна вдяка! Також були тут і Вп. п. учителї як Корольчук з Інашкова, Грицак і кількох господарів з Демянова та Коростович. Кождий, бачите і бідний і богатий, і сіраковий і сурдутовий, бажав послухати, що тут муть говорити, що радити.

Ще всї ґуторили то об сїм то об тім, як загомонів по сали красномовний голос Впр. о. Телихівского, поч. крил. і предсїдателя місцевої ради шкільної. Мов з уст старенького Нестора колись, так з его тепер плили гладко і плинно слова, коли він зображав ними рух духового житя на Руси, поясняв цїль просьвіти, та взивав всїх до впису, в кім ще лиш бє щиро руське серце. По гарно виголошенім слові вступнім, приступлено до вибору виділу, до котрого війшли через акляманию Впр. о. Телихівский яко голова і Вп. п. Глия Будний бурмістр, яко заступник: дальше: Філярет Скасків яко секретар, Петро Борис яко бібліотекар, Юрий Нога яко скарбник, а Емилїян Будний і Николай Хованець яко заступники.

Відтак наступили внесеня поодиноких членів, між котрими замітнїйше єсть внесенє о касах позичкових Вп. п. К. Давидовича, ц. к. судиї. Представивши коротенько і ядерно біду і нужду, в яку селяньство попадає через позички у безсовістних лихварів — а з другої сторони поясннвши користь і цїль наших кас позичкових, вніс бесїдник, щоби безусловно таки зараз приступити до заложеня каси позичкової. Вивязалась з того довша дискусия і нарада, а по остаточнім принятю сего внесеня, вручив п. Ст. Процюк 40 корон яко добровільний датох від князя Ст. Яблоновского, а від себе 10 корон на цїль каси позичкової, за що присутні подякували та рішили вислати осібну делеґацию до князя Яблоновского і подякувати єму. Опісля відчитано привітні письма від головного виділу „Просьвіти“, від Впр. о. Яворского в Путятинцях і Впр. о. Городецкого в Вербилівцях, за котрі одноголосно рішено також вислати подяку.

Під сам конець наступив впис членів, до котрого зголосилось на разї звиш 50 членів — і відчит: „Судівництво і як представляє ся наш селянин“, Вп. п. К. Давидовича, ц. к. судиї. Як сам титул вказує, відчит сей був вельми важний, хосенний і інтересний для нашого селяньства. Вп. п. К. Давидович своїм різьким, виразним і рішучим голосом розцїкавив так присутних, що ті радо були би слухали его аж до білого дня. На жаль, тревав лиш годину. Другий відчит: „Просьвіта Народу“ Вп. п. Балицкого, відложено на другу недїлю. Многолїтствієм в честь Є. Вел. Цїсаря закінчено збори та удано ся на скромну перекуску. Забава тревала до 12 години, а відтак розійшлись усї домів з легким серцем та душевним вдоволенем.

Перегляд політичний.

В послїдних днях говорен знову, що в парляментарній коалїциї настала в наслїдок внесень кн. Ліхтенштайна і пос. Діпавлього в справі звістної приключки Банфі-Кальнокий, криза, котра готова розбити коалїцию. Тимчасом показало ся знову, що не все так страшно як опозия говорить і пише. Коалїция остала ся коалїциєю. Президент мінїстрів кн. Віндішґрец відповідаючи на інтерпеляциї сказав, що правительство годить ся зовсїм з поглядами ґр. Кальнокого, однакож не думає давати ніякої мериторичної відповіди, бо не розходить ся тут о конкретний факт, котрий лежав би в крузї дїланя правительства і взагалї цїла справа не дотикає сеї части Монархиї. Всї партиї коалїцийні приняли з вдоволенєм сю відповідь, а внесенє пос. Крамаржа на отворенє дискусиї над відповідию відкинено 123 голосами против 41.

В комісиї буджетовій промавляв пос. Романчук в справі авансу урядників судових і домагав ся руских написий на урядах в Галичинї.

Після французских ґазет зрік ся Япан анексиї півострова Ліаотунґ і Порта Артура, але постановив окупувати Порт Артур доти, доки аж не буде виплачене відшкодоване воєнне. Французскі ґазети звертають увагу на то, що Японцї готові ще так зробити як Анґлія в Єгиптї.

Новинки.

Львів дня 11 мая 1895.

— **Іменованя.** II. Мінїстер просьвіти іменував Мат. Морачевского, радника будівництва у Львові віцепрезесом ц. к. іспитової комісиї для II. іспиту державного на виділї інжинериї в полїтехнїчній школї, а Юл. Гохберґера, директора міского уряду будівничого, віцепрезесом такого-ж іспиту на виділї будівництва, вкінци Андр. Кендзьора, директора мелїорацийного бюра у Львові членом комісиї іспитової на виділї інжинериї.

— **Доповняючий вибір** одного члена ради повітової в Товмачи з ґрупи більшої посїлости, розписаний на день 15 мая с. р.

— **Концерт панни С. Крушельницкої** відбуде ся в середу 15 мая о годинї 8-ій вечером. Концерт заповідає ся дуже красно; кромі концертантки возьмуть в нїм участь: товариство „Боян“ з обома хорами, проф. Штоль піяніст, проф. Дрежельский флетист і артист опери п. Шиманьский.

— **Загальні збори товариства „Клюб Русинок“ у Львові** відбудуть ся в комнатах товариства „Просьвіта“ в четвер дня 23 мая о 3-ій годинї з полудня зі звичайним порядком дневним.

— **Небезпечний злочинець.** Передвчера о 11-ій годинї в ночи стрітив полїцийант коло цитаделї у Львові налогового злодія Кароля Віндіша, котрий недавно прихоплений на крадежи в Станїславові, утїк з тамошнього арешту міского. Віндіш, бачучи, що не удасть ся єму викрутити ся від полїцийанта, добув нагле два револьвери і змірив ся до него. Одначе сей не стратив притомности, лише добув шаблю, витрутив револьвери з рук опришка і арештував его. При протоколї в дирекциї полїциї признав Віндіш, що мав намір застрілити полїцийанта, а відтак себе.

єму розповісти, та прискорити роботу, побачив він, що з міста їде чотирох людий, котрі чогось дуже розглядали ся на всї боки, як би чогось шукали, а двох навіть ходило в корчі при дорозї. Они почали зараз від тих низьких папапових корчів, против котрих був також невеличкий, може на сто кроків широкий, молодник сосновий, і незадовго знайшли там привязаного его коня.

— А то що знов значить ся? — подумав собі Джемс, коли побачив, як вивели его коня та віддали одному з тих людий — що у них на думцї?... що їх мій кінь обходить і хто би то они були?

Він підоймив ся трохи в гору і побачив виразно, як ті два перешукали соснину і вийшли знову на дорогу. Щось порадили ся, а проводир їх, так бодай єму здавало ся, показав їм рукою на то місце, де він стояв. Всї пустились зараз туди. Аж ось почув він, як задуднїла земля від кіньских копит і побачив, як ті мужчини також оглянули ся. Зараз по тім вступили ся они з дороги, і в тій же хвили перелетів запінений карий коник, а на нїм — сам своїм очам не вірив — Аделя Динмор з розпущеним волосем, цїла як грань червона на лици від скорої їзди. Она розглядала ся на право і ліво та ще й підганяла прутом коня, щоби гнав борше.

Але хоч і як радо хотів би він був промовити до неї та спитати еї, що стало ся такого надзвичайного, що она сама їде, але якесь чувство, котрого і він сам не міг зрозуміти, спонукало его мимо волї сховати ся перед нею. Він заліз за якусь густу сосну і чекав там думаючи, що она его мине. Аж ось нараз спинила Аделя коня стягнувши его поводами так міцно, що він аж подав ся на заднї ноги, а Джемс почув на своє превелике диво, як она як би чогось перепуджена, стала кликати его по імени:

— Мр. Ляйвлї.... Мр. Джемс Ляйвлї! Бога ради, де ви?... відозвіть ся!

Як би тепер прийшлось було Джемсови перескакувати пропасть і на двайцять стіп високу, то він не був би анї хвильки надумував ся, лиш зараз послухав сего голосу і скочив. Отже не диво, що в одній хвили вискочив із гущавини і аж коня перепудив собою, котрий почав кидати ся і ставати дуба. Але Джемс кинув свою рушницю на бік і вхопив коня за уздечку і спинив его, а Аделя тимчасом сказавши лиш „слава-ж тобі Боже!“ і спершись на подану їй фермером руку злїзла з коня. Тепер же не надумуючись анї хвильки, оглянулась чогось боязько поза себе, а коли побачила, що вже гонять тотї люди, відозвала ся в превеликім страху

— Втїкайте звідси, бійтесь Бога, втїкайте.... сїдайте на мого коня і втїкайте!

— Міс Аделе.... відозвав ся Джемс не знаючи, що стало ся.

— Втїкайте — благала она его — коли вам.... коли для вас значить щось мій спокій.... втїкайте.... Мр. Кука зловили.... в Гелені розрух.... онті люди хотять вас зловити.

— Мене?... та чому?

— Сїдайте на мого коня.... Ісусе Христе.... бо буде за пізно!

Джемс хоч в сїй хвили сам не знав, чи то на яві, чи лиш єму снить ся, зміркував прецї, що стало ся щось надзвичайного і що єму грозить мабуть якась небезпечність. А хоч сам і не почув ся до ніякої вини, то таки его перепудило, що Кука арештували. Якесь невиразне підозріне насунулось єму на гадку, а коли ще й побачив, як гнали до него ті люди, очевидно не якісь приятелї, то таки взяв его страх на добре. Аделя тимчасом зробила за него — розпняла попруги і скинула з коня дамске сїдло. — Гонителї були вже не дальше як на пятьдесять кроків.

— А вас, міс Аделе, маю тут саму лишити? — спитав Джемс нерішимо — того не зроблю.

— Менї не грозить ніяка небезпечність! — відозвала ся молода дївчина — я не маю чого бояти ся.... але ви.... Боже, тепер вже за пізно!

— Нї, не за пізно — сказав на то полїщук усьміхаючись, бо побачив, що люди, котрі вже доїздили, до него не суть узброєні, а вхопивши чимскорше рушницю до рук сказав: „Хотів би я того побачити, хто би....“

— Коли вам дорогий мій спокій.... благала тепер Аделя, котру вже брала ся розпука — коли мене любите.... Джемс, то втїкайте!

Ох, коби так була она завізвала его сими словами кинути ся на ворога, Джемс був би охотно і смерти заглянув в очи.... але втїкати? А всеж-таки, коли побачив еї благаючі очи — спер ся лївою рукою, в котрій держав рушницю, на коня, вискочив на него і вхопив за поводи.

— Стійте, сер! — крикнув тепер Порель, що був може ще лиш десять кроків від него — стійте.... ми по дружньому приходимо до вас.... не маєте чого бояти ся!

— Та й не бою ся — відрубав Джемс держачи все ще натягнені поводи.... коби я лиш...

— **З львівскої вязниці утекли** в ночи з 8 на 9 мая: 23-літний швець Антін Гіршель, родом з Гоголева, засуджений на пять літ за крадіж і 21-літний муляр Антін Понович, родом зі Львова, засуджений на два роки вязниці також за крадіж.

— **Сніг** упав дня 6 мая в горах в Либохорі, коло Тухлі, в стрийскім повіті.

— **Нещастна пригода.** Дня 1 мая-го с. р. в Дубрівці, сяніцкого повіта, упала до кирниці 26-літна Магдалина Галиняк і утопила ся. — Дня 8 мая погиб під колесами зелізничого поїзду на стациї в Вадовичах начальник згаданої стациї Франц Чап. Убитий полишив жінку і четверо дітий. Хто винен в тім нещастю, доси не розсліджено.

— **Самоубийство.** Дня 6 с. м. арештувала полиция в Стрию Андрія Держка за крадіж. Коли на другий день отворено арешт, найдено там трупа Держка, котрий повісив ся на ремени.

— **Убийства.** Дня 3 мая помер в Фирлеївці, золочівского повіта, Данило Папроцкий. З причини, що на тілі найдено знаки, вказуючі на удушенє, заряджено судове слідство. — В ріці Гологірка між Красним а Буском найдено дня 3 мая трупа малої дитини. Здаеть ся, що дитину кинено умисне в воду і длятого власти глядають за матерію.

— **Огні.** Дня 2 мая погоріло в Чабарівці, гусятиньского повіта, 11 селяньских загород. Шкода 4600 зр. була обезпечена лише на 600 зр. — Дня 29 цвітня вибух огонь в Бачині, старомiского повіта і знищив 10 загород, а між ними загороду начальника громади, де погоріли акти громадскі, 106 зр. готівки громадских гроший та корова, теля і 6 безрог. Шкода 8700 зр. була обезпечена на 4720 зр. Огонь був підложений. В часї того пожару занїс вітер головню до віддаленої о 5 кільомстрів Старої ропи і тут займила ся від неї хата Михайла Павлиша. Крім того погоріла ще одна загорода. Необезпечена шкода виносить 850 зр. — В Сокільниках під Львовом згоріли дня 4 мая три загороди. Шкода 2300 зр. була обезпечена на 200 зр. Огонь був імовірно підложений. — В ночи з понедїлка на второк згорів до тла двір в Сїраківцях коло Нижанкович, власність спадкоємців Стефанії Предримирскої.

— **Богатий жебрак.** В Марсилії у Франциї арештувала полиция уличного жебрака, якогось Геріо, котрий, як показало ся, єсть властителем около 400.000 франків в готівці і недвижимостях. При нім найдено також просьбу, писану до сьв. Отця, в котрій просив Папу о підмогу. Мантїй ще молодий чоловік, бо має всего 32 роки. Перед полициею толкував ся, що слабе здоровлє не дозваляє ему працювати і длятого пустив ся на жебри. З жебранини мав цїле удержанє, а крім того мав по 10 до 50 франків денно. До жебрацтва приучив его отець, котрий лишив ему гарний маєток, прибільшений відтак сином з жебранини. Як жив сей жебрак, можна видїти з того, що за саме мешканє платив 8000 франків річно.

— **Померли:** В Перемишли Альойсий Шенкирик, канцелїст судовий, в 54-тім роцї житя; — Антін Малик, почтмайстер в Вашківцях.

— **Подяка.** В імени погорільців села Хишевичі, повіта рудчаньского, складаю прилюдну подяку Вп. п. Станїславови Незабитовскому, властителеви Хишевич за дар 150 зр. і 30 корців бараболь, а Вп. Кл. Вайсманови властителеви Завидович за дар в натуралїях, вартости 45 зр.; нехай Бог надгородить стократно сим Добродїям за скору і так щедру поміч потребуючим.

Стефан Онишкевич парох.

Господарство, промисл і торговля.

Управа печериць.

Кождий господар, особливо же той, що має мало землї, повинен дивити ся на то, щоби з як найменшим коштом добував із свого ґрунту як найбільші зиски. Ну, звістно, що без зовсім ніякого кошту не обійде ся, годі прецї з нїчого щось зробити; але в господарстві можна нераз так робити, що без великого кошту має ся досить великі зиски. В тім то й цїла штука, коли хтось з малого господарства може вижити, як то часто буває н. пр. в Чехії, Німеччинї та инших краях, де господарі не лиш більше образовані від наших, але й меткійші та запопадливійші і більше господарні. У них не змарнує ся ніяка, хоч би й як на око непридатна вже до нїчого річ, не лежить ні найменший кусник землї пусткою. Они старають ся зі всего добувати якісь зиски, а придумують на то всїлякі способи. На один такий спосіб хочемо тут звернути увагу наших господарів.

Печериця — губа звістна загально, всї єї люблять і на торзї охотно купують. Чому-ж би з неї не тягнути зиски? Але як? Чи шукати по поли та збирати і нести на торг? То би не оплатило ся, а впрочім і не всюди можна єї знайти в більшій скількости. Але можна розплодити собі печерицї в огородї і через цїле літо мати з них зиск. Як то можна зробити, розкажемо тут після польского підручника управи огородовини, виданого заходом п. Стахевича, котрий має у Львові склад насіня. Спосіб то легкий, не вимагаючий майже ніяких коштів, хиба лиш в першім початку трохи більше заходу і роботи.

Передовсім треба знати, як собі роздобути зародки печериць на розплодок, а відтак, як заложити печеричну грядку. Для господаря на селї нїчо лекшого, як роздобути собі той зародок, лиш треба знати, де він і як виглядає. Губи належать до ростин, але они не мають цьвіту, отже й не родять насіня; они виростають із так званої стланки, котра єсть під землею, в тім місци, де виростає яка губа. Хто знайде печерицю на поли або на пасовиску, нехай поволи відпорпає землю під нею, а побачить, що она держить ся білого шнурочка. Нехай же осторожно порпає дальше за тим білим шнурочком, аж дійде до того місця, де земля єсть густо поперерастана білими ниточками, як би тороками. Землю з тими тороками треба осторожно викопати як найбільшою грудою і сховати яко зародок на час потреби. Такий зародок можна висушити на продувнім місци і переховувати через кілька літ, лиш треба на то дивити ся, щоби він не лежав на вогкім місци, а в зимі не був виставлений на мороз, бо тогди він змерзне і не зародить печериць. Дехто думає, що коли вирвати печерицю і засадити єї на иншім місци, то з неї розплодить ся цїла купа печериць. А то як видимо, не правда, бо зародок єї єсть глубше в земли; она єсть можна сказати овочем того зародка, а коли єї відорвати від тої білої торочки зародкової, то з неї самої печерицї вже не розмножать ся.

Для зробленя печеричної грядки треба передовсім кіньского гною, але не якого небудь. Бере ся гній з під коний живлених сухою пашею, т. є. вівсом. Отсе може трохи й трудно буде для деякого господаря — роздобути доброго гною. Можна би его найлїпше дістати по містах в стайнях войскових, але нераз можна мати й у себе дома, зимовий. Він повинен бути дрібний, добре перемоклий кіньскою мочею, а найлїпше змішаний з овечими бібками. Набравши его тілько, кілько потреба, складає ся его в купи на метер високі, але в сухім місци і в такім, де не заходять анї дріб, анї худоба і безрохи. Укладаючи гній ґралями, треба відкидати сїно та солому і всяку иншу домішку. Кожду верству треба добре потолочити; коли-б воздух був теплий і сухий, то треба гній трохи скропити, щоби він грів ся, але знов не за богато кропити, бо тогди не буде гріти ся. В півтора тижня треба заглянути до куп, чи гній загрів ся а тогди треба его перекинути так, щоби то, що було по боках і на верха, пішло до середини. Відтак треба гній лишити знов на 8 до 10 днів в спокою, а опісля переконати ся, чи він вже добрий. Добрий гній єсть тогди, коли має темно-брунатну барву, коли не єсть анї за сухий анї за вогкий.Колиб був за сухий, то треба его скропити і подержати ще на купі. Коли-ж би противно, він був за мокрий, то вся робота не здалась би до нїчого і тогди треба би зачинати на ново з иншим гною. Аж коли має ся готовий гній, тогди приступає ся до закладаня печеричної грядки, найлїпшена весну або під осінь.

(Конець буде.)

Телеграми.

Білград 11 мая. Приїхала тут вчера королева Наталія а публика повитала єї ентузиястично.

Букарешт 11 мая. Сенат ухвалив три міліони кредиту на узброєнє кріпостий.

Софія 11 мая. Вчера вернув тут Стоілов із загранцї а прихильники его повитали его з одушевленем і на руках занесли до дому.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

— Не вірте їм! — благала Аделя в смертельнім страху.... втікайте домів.... втікайте!

— Сквайр Дейтон післав мене за вами! — відозвав ся Порель і прискочив до него та вхопив за поводи. — Аделя, котрій здавало ся, що Джемс вже пропав, лиш видивила ся на то все і мов би задеревіла з розпуки.

— Джемс! — ледви що вишепнула она і мусїла аж зловити ся за дерево, коло котрого стояла.

— Послухаю вас! — відозвав ся Джемс і кольбою відопхнув руку, що вже вхопила була за поводи — вступіть ся, сер — крикнув відтак фермер — все одно, чи приходите по дружньому, чи по ворожому.... за годину буду в Гелені — а сказавши то вдарив коня ногами і пігнав на перед. За хвильку навернув в корчі і незадовго по тім вже не було его видко.

— Міс Динмор — відозвав ся тепер Порель до молодої дївчини, що все ще цїла дрожала і ледви ще могла устояти ся на ногах — я дійстно не можу того зрозуміти, чого ви того чоловіка намавляли конче втікати. Єму прецї не грозить ніяка небезпечність.

— Ви хотїли его арештувати — відозвала ся Аделя все ще дуже роздразнена — его обжалували о убийство!

— А хиба ж то мав би бути доказ его невинности, коли-б він утїк, замість щоби ставив ся добровільно? — спитав сінквільский адвокат і усьміхнув ся злобно. Впрочім нехай буде, як хоче — говорив він дальше — але сквайр сказав менї, що він вже впав на слїд правдивих убийників, а мене як-раз того післав сюди, щоби повідомити о тім того чоловіка і вибавити его зі всего клопоту; судіть же тепер самі, міс, чи ви зробили ему тим остереженем яку прислугу, коли ви дійстно ему прихильні.

— Мр. Порель — сказала на то Аделя і аж цїла почервонїла ся — та певна вість, яку приніс той лодкар, що сам хотів їхати сюди і шукати за Мр. Ляйвлім....

— Коли хочете переконати ся, моя пані, чи я сказав правду, — відповів Порель — то спитайте самого сквайра Дейтона. Правда, що Кука, як то я чув, арештували нинї рано, але лиш за нарушенє спокою.... его тепер мабуть випустили вже на волю, бодай нема ніякого підозріня на него. — Будьте так добрі Джім та здойміть онто сїдло, що там на земли та осїдлайте отсїй панні сего коня — она певно волить поїхати сама, як вертати разом з нами до міста.

Той чоловік послухав і незадовго по тім підвів Аделі осїдланого Джемсового коня. Она тогди якось дуже заклопотана звернула ся була зразу до адвоката і хотїла перед ним звиняти ся, але відтак надумала ся инакше і станула на пеньок, коло котрого стояв кінь та гребав ногою, вихопила ся на него і зла на себе та на весь сьвіт, поїхала назад до міста.

Порель лиш подивив ся за нею і закляв зтиха, а відтак, пісдавши своїх товаришів до недалекого вже „чікентефа" і наказавши їм, щоби они притягнули его як найскорше до лодьи, що стояла коло „бурого медведя", зайшов відтак до господи і зараз по тім щез у дверях.

(Дальше буде)

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.